

Perusturvan riittävyyden arviointi

Suomi 100 – köyhyyden kehitys, 22.11.2017

Susanna Munkila, THL

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Sisältö

- Lainsäädäntö
- Tulokset

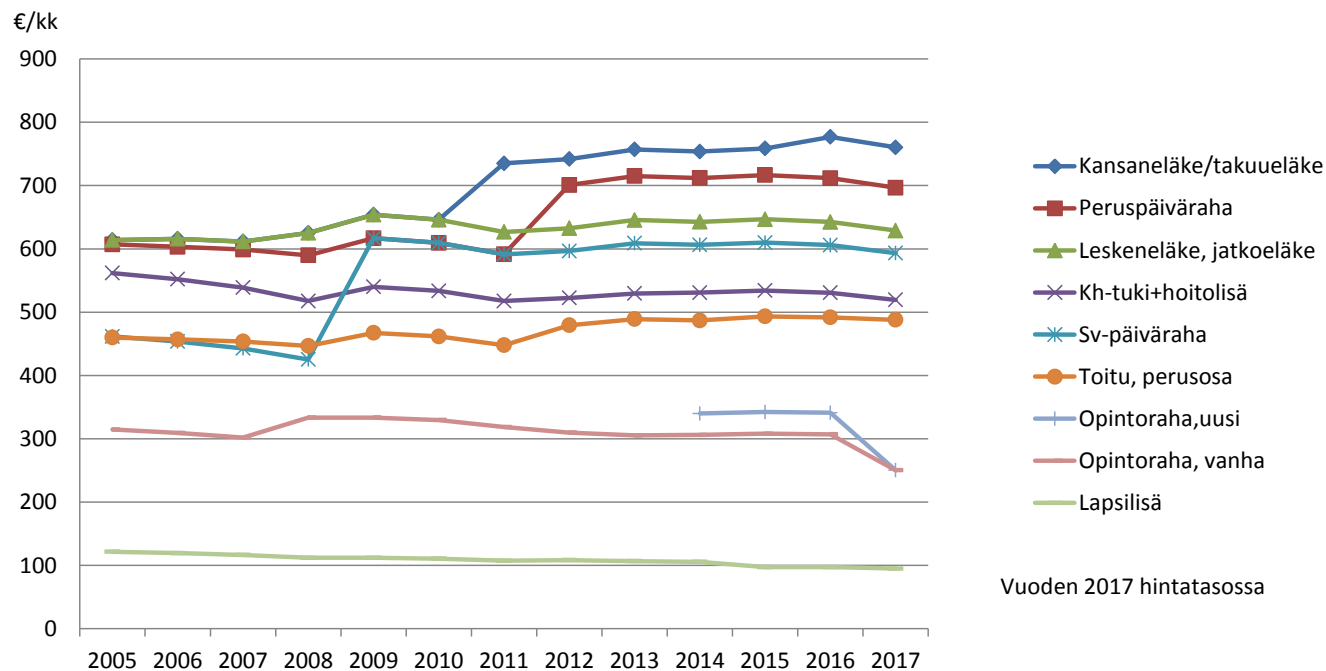
Perusturvan riittävyys lainsäädännössä

- Perustuslaki turvaa toimeentulon (19 §).
- Perusturvan riittävyys on arvioitava joka 4. vuosi.
 - THL on koordinoanut riippumattomien asiantuntijoiden tekemän arvioinnin 2011 ja 2015.
 - Seuraava arviointi tehdään 2019.
- Perusturvan taso on poliittinen arvovalinta.

Perusturvaetuuksiin kohdistuneita muutoksia

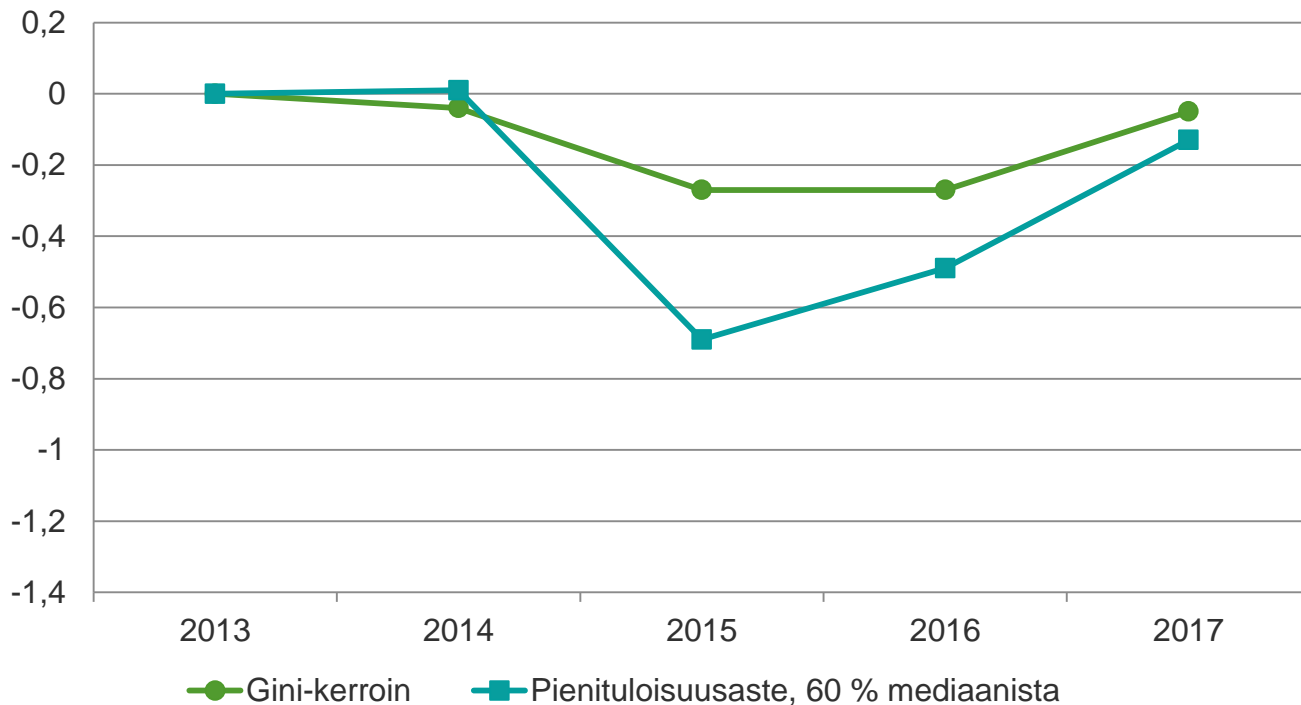
- Kansaneläkeindeksin leikkaukset ja jäädytykset ovat heikentäneet perusturvaetuuksien ostovoimaa.
- Opintotuen lainapainotteisuutta on lisätty.
- Opiskelijat on siirretty yleisen asumistuen piiriin.
- Toimeentulotuen perusosa on pidetty erilliskorotuksilla samana.
- Sosiaaliturvan painopiste siirtyy harkinnanvaraisuuden suuntaan.

Sosiaaliturvaetuuksien kehitys 2005-2017

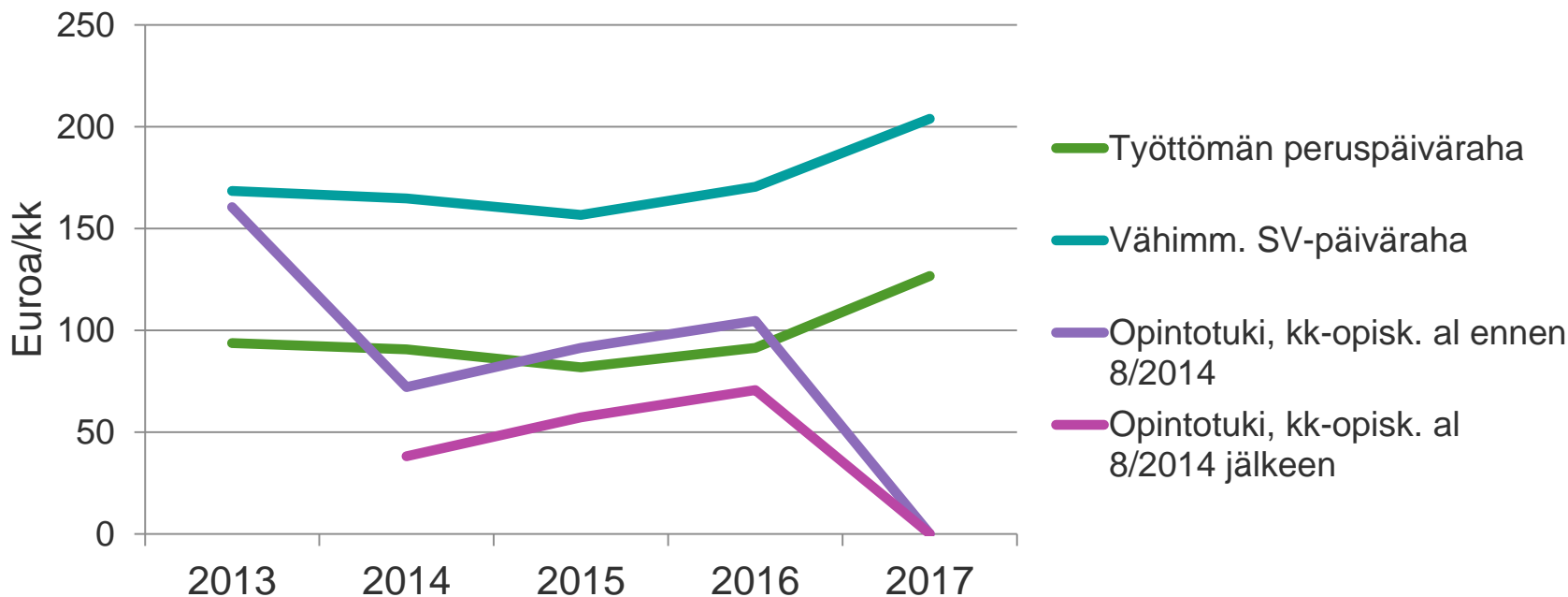
Lähde: Munkkila & al., Vuoden 2017 talousarvion vaikutukset perusturvaan. THL 2017

Lainsäädäntömuutosten vaikutus

Lähde: Mukkila & al., Vuoden 2017 talousarvion vaikutukset perusturvaan. THL 2017

Laskennallinen toimeentulotuen tarve lisääntyi

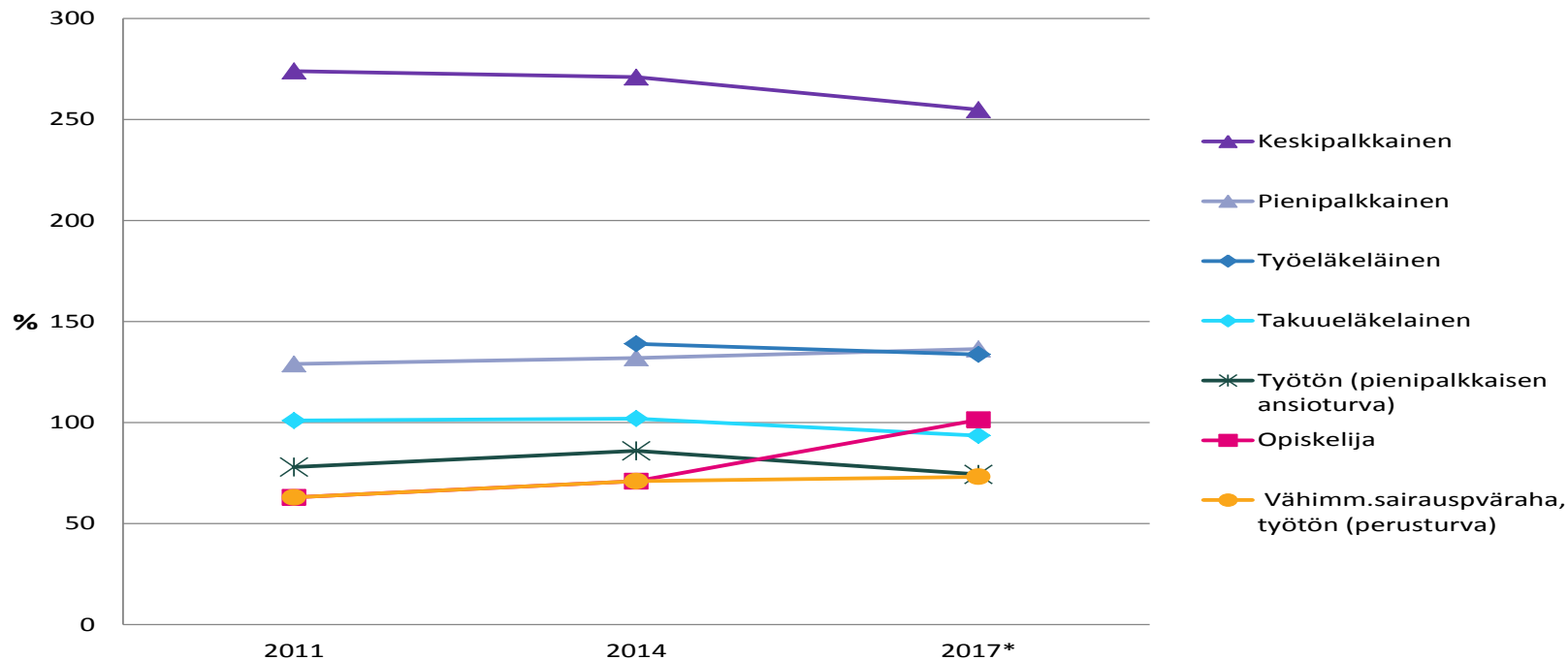
Lähde: Mukkila & al., Vuoden 2017 talousarvion vaikutukset perusturvaan. THL 2017

Esimerkkejä köyhyysrajoista vuonna 2015, €/kk

	Yksinasuva		Pariskunta		Yksinhuoltaja +	Pariskunta +
	alle 65- vuotias	yli 65- vuotias	alle 65- vuotias	yli 65- vuotias	1 lapsi (6-v.)	2 lasta (6-v. & 14-v.)
Vuokralla, pieni kunta	1078	1044	1741	1674	1508	2647
Vuokralla, keskisuuri kaupunki	1139	1106	1800	1733	1567	2707
Vuokralla, pää-kaupunkiseutu	1233	1200	1935	1868	1702	2864
Omistusasunto	811	777	1380	1314	1148	2190
Suhteellinen tuloköyhyysraja, 60 % mediaanista	1185	1185	1778	1778	1541	2726

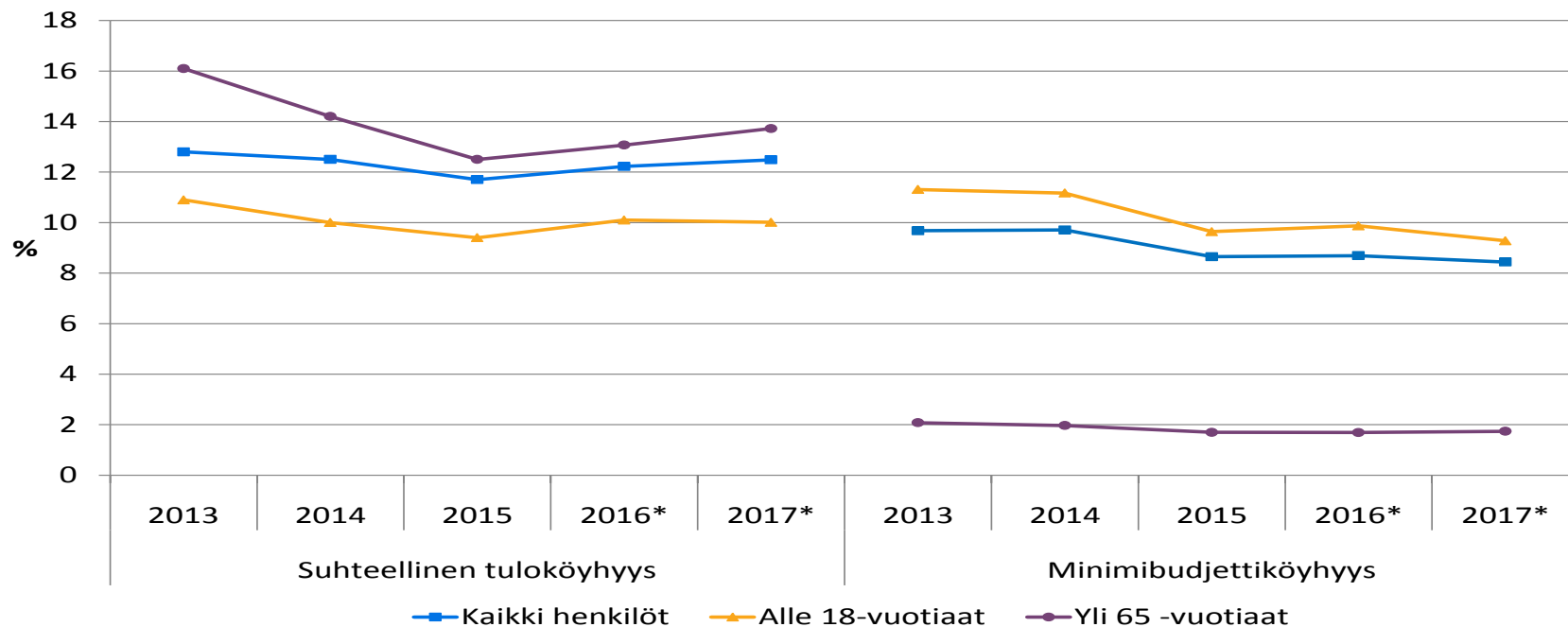
Lähde: Mukkila & al.: Perusturvan riittävyys ja köyhyys 2017. THL, 2017

Käytettävissä olevat tulot vs. minimibudjetti

Lähde: Mukkila, S. & al. Perusturvan riittävyys ja köyhyys 2017, THL 2017

Köyhyysasteet kahdella mittarilla

Lähde: Mukkila, S. & al. Perusturvan riittävyys ja köyhyys 2017, THL 2017

Yhteenveto

- Sosiaaliturvan painopiste siirtyy tarveharkintaiseen suuntaan.
- Indeksijäädytykset ja indeksileikkaukset rapauttavat etuuksien ostovoimaa kumuloiduvasti.
- Lainsäädännön muutosten vaikutuksia on mitattava vähintään kahdella mittarilla.

KIITOS

Lisätietoja:

Mukkila & al., Perusturvan riittävyys ja köyhyys 2017. THL 2017

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-938-5>